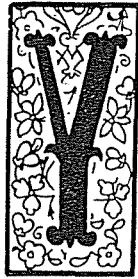

YOLUMUZUN SAFIMIZDAKİ MUARIZLARI

Ramazan ASLANBABA
(Darende Müftüsü)

olumuz; Kur'an ve sünnet yoludur. Düşünce ve davranışlarımızı bu iki Rabbânî kaynağın esasları içinde kalarak tesbit ve icra etmeğe mecburuz. Eflâk ve âlemlerin yaratıcısının birliğine ve Abdullah oğlu Muhammed (A.S.)'in risaletine (elçiliğine) iman eden her müslüman da hayatını bu iki muazzez delilin (Kitap ve sünnet) nurları ile aydınlanmış şeriat caddesinden sapmadan sevk ve idare etmeğe me'mur, mecbur ve mükelleftir.

Müslüman, bu iki delil ve dayanağa tamâmile bağlanandır. Zira müslümanın şahıs ve cem'iyetinin hayat düsturları bu iki muhkem ve masum kaynaktan eksiksiz olarak mevcut bulunmaktadır.

Her islâm tevhidicisinin iman, amel, ibadet, ahlâk, zikir, fikir, takva, zühd, ilim, irşad ve sair vazife ve mükellefiyetlerinin bütün esâsâtı evvelâ Kur'an-ı Kerim'de mevcut ve meknuzdur. «Yaş ve kuru (hiç biri) müstesnâ olmamak üzere herşey apaçık kitaptadır. (1)»

Bu sebepledir ki, bizi yaradımızın rahmet ve nîmetine kavuşturacak olan bu Kur'ana hepimiz beraberce tutunmakla emrolunuyoruz. «Hepiniz birlikte sı-kıca Allah'ın ipine (Kur'ana) sarılın. Parçalanıp bölünmeyin (2)». «İşte bu (Kur'an) da indirdiğimiz kutlu bir kitaptır. Artık buna tâbî olun ve kötülükten kaçının ki, bağışlanasınız. (3)» «Sana bu kitabı her şeyin apaçık bir beyanı, bir hidayet, bir rahmet ve müslümanlar için bir müjde olmak üzere indirdik. (4)» «Size Allah'tan hakiki bir nur (Peygamberimiz) ve apaçık bir kitap (Kur'an) gelmiştir. (5)» «Biz Kur'anda onu indiriyoruz ki, (herbiri) mü'minler için şifa ve rahmettir o. (6)» «Ey insanlar, size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerde olan (marazlar) lara bir şifa, mü'minler için bir hidayet ve rahmet olan (Kur'an) gelmiştir. (7)» «Bu Kur'an âyetlerini iyi düşünenler, temiz akıl sahipleri, ibret alsınlar diye sana indirdiğimiz feyz kaynağı bir kitaptır. (8)» «Gerçekten bu Kur'an (insanları) öyle bir şey'e (yola) doğrultup götürürki o, en adaletli ve en doğru yoldur. (9)»

Diğer delil ve dayanağımız olan sünnetin sahibi bulunan Rasûlu a'zam (S.A.V.) efendimizin hakkında ise bizzat Kur'an «O, kendi heva'sından söylemez, O, (Peygamberimizin sünneti) kendisine (Allah'tan) verilen vahyden başkası değildir. (10)» beyan-ı İlahisini ihtiva etmektedir. Bu âyet-i celile ile Kur'ana karşı mecbur olduğumuz bağlılık, ta'zim ve ihtiramı aynen sünneti rasûl'e de göstermemizin lüzum ve vücubuna işaret olunmaktadır.

Onun için yaratıcımız ve terbiye edicimiz, muhterem Peygamberimize şöyle hitap etmektedir; «De ki: eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah'ta sizi sevsin ve suçlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok yarlıgayıcı, çok esirgeyicidir. (11)» Bu vâdide diğer âyet-i Kur'aniyede «Andolsunki rasulullah da, sizin için Allah'ı ve ahiret cennetini umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için uymaya değer güzel bir nümune

vardır. (12)» «Her kim Allaha ve rasûlüne itaat ederse muhakkak ki er büyük kurtuluşla kurtulmuştur o. (13)» «Allaha ve Peygamberine itaat edin tâki rahmete nâil olasınız. (14)»

Şu halde yaşayışını her yönü ile kitap ve sünnete göre ayarlamayan insan, Allah'ın ve rasûlünün muhabbet ve mağfiretinden mahrum olacak bir yol üzerinde bulunmakta ve o yönde helâket ve felâkete doğru ilerlemektedir.

Bu hakikat sebebiyledir ki; «Ümmetimin yakında yetmiş üç yola bölünecektir. Bunların hepsi sapıklıkta olup ancak bir tanesi kurtuluş yolu üzerindedir. O da, benim ve ashabımın üzerinde bulunduğumuz yolda olanlardır. (15)» hadisi-şerifi varid olmuştur. Bu mevzuda bir çok hadisi-şerifler kaydetmek mümkündür. Ezcümle: «Sözün hayırlısı Allah kitabıdır, yolun hayırlısı Muhammed (A.S.V.)'in yoludur, işlerin şerlisi muhdesâtdır (sonradan çıkarılıp İslâma mâl edilen i'tikâdi ve amelî bid'atler) her muhdes bid'attir ve her bid'at dalâlettir. (16)» «Sünnetimden yüz geviren benden değildir. (17)» Aranızda iki şey bırakıyorum, eğer onlara sıkıca sarılırsanız şüphesiz ebedî olarak sapıtılmıyorsunuz: Allah'ın kitabı ve rasûlünün sünneti!... (18)» hadisi-şerifleri zikredilebilir.

İslâmiyetin doğuşundan bu güne kadar asırlarca kimin hak, hidayet ve adaletin sıratı müstekiminde; kimin ise bâtılın, dalâletin, zulmün ve küfrün sapıklığı içinde olduğu daima kitap ve sünnet esaslarına mutabakat derecesine göre tayin ve tesbit olunmuştur. Bu kıyamete kadar da böylece devam edecektir.

Zira İslâm dini ve bu dinin aslı, esası, ruhu, maddesi, zahiri ve batını budur. Bu şartı böylece kabul edene ancak, müslüman denebilir etmiyene değil...

İslâmın bu esas rûknünün böylece kabul ve tatbikinde bütün gerçek müslümanlar daima ve tam bir ittihad ve ittifak göstermişlerdir. Bunun en bârız örneği; mezhepler hakkında İslâm dünyasının kadim ve ebedî hükmüdür. Bu hükme göre: İslâmî kitap ve sünnet hükümlerine ve bu hükümlerin zahirde ki delâletine uygun olarak izah eden mezhepler hak yoldadır. Bunlara sünnet

ve cemaat mezhepleri, kurtuluş firkaları denir. Bu şarta (bir hüküm ile de olsa) muğayir ve muhalif düşen bütün görüşler mezhepler, tarikâtlar, meslekler ve yollar ise: dalâlet (sapıklık) ve küfür firkalarıdır.

Şimdi birazda hak mezheplerin bu iki ana mesned ve delile bağlılık, ri'âyet ve sadakat hususundaki titizliklerine bakalım.

İmam-ı A'zam Ebu Hanife (80-150 H.) Hazretleri «Din'de yalnız re'y ile hüküm vermekten sakınıyoruz. Kitap ile sünnete dayanıyoruz. Böyle yapmayan sapıttır.» «Sünnet, Kur'an'ın mücmel mes'elelerini beyan ve tavih etmeseydi, şeri'at ahkâmı va'z olunmazdı. (19)» «Biz, sahabe sözlerini, icma'ı, kıyası, istihsan ve örfü ancak kitap ve sünnete uygun olunca delil alırız. Re'yimizle kıyas yaparak İblisi lain gibi hareket etmekten bizi selim vicdanımız alıko-yar. (20)» buyurmuşlardır.

İmamı Mâlik bin Enes (93-179 H.) Hazretleri «Hak din ve şeri'at yalnız Kur'an ve Sünnettir. Biz ancak bu iki delile göre söyledik. (21)» demektedirler.

İmamı Muhammed bin İdris Es-Sâfiî (150-204 H.) Hazretleri de (Ayet ve hadislerin çeşitli mânâlara şümulu olanların dahi ancak zahiri-ne göre manâlandırırım.) «Bir hadis sahih ise işte benim mezhebim o dur. (22)» şeklinde ifadei meram ve ihtiramı sünnet ve Kur'an eylemektedir.

İmamı Ahmed bin Hanbel (161-241 H.) Hazretleri ise bu vadede pek güzel teşbihatta bulunarak «Allah ve rasûlü gibi, mâsum olmayan taklid olunamaz. İsmetle muttasıf olmayanı taklid etmek basireti körletmektir, mezmumdur.» «Yanan ilk şulenin (Kitap ve sünnet) aydınlığını terk edip karanlıkta yürümek lâ-yık mıdır?... (23)» buyurmaktadır.

Eâzım-ı İslâm'dan, Ca'feri Sadık Ebû Abdullah (699-765 M.) Hazretleri «Bu ümmetin göreceği en büyük fitne, kendi re'yleri ile mesnetsiz kıyas yapıp hüküm verenlerdir. (24)» buyururlarken, Ebu Âmir bin Şerâhil Es-Sâbi (642-723 M.) Hazretleri de «Yakında Kitap ve sünnetten delil aramaksızın dinde hüküm veren bir kavm gelecek, işte o zaman din yıkılmaya yüz döndürür. (25)» buyuruyorlar.

Binâenaleyh açıklık ve kesinlikle sabit bulunuyor ki, yolumuz Kitap, sünnet yolu; davamız ise bu yolun sınırlarını aynen korumak, onu genişletmek ve daraltmak gibi haddimiz, hakkımız olmayan tasarruflardan kaçınmaktır.

Hal böyle iken, Peygamberimiz bütün sahâbe-i kirâm, mezhep imam ve müctehitleri ve sair din büyüklere edile-i şer'iyyeye muhalif her nevi akide ve amelden şiddetle korkar ve kaçarken, böyle davranmak bize de aynen farz iken, bu gün memleketimiz müslümanlarımızın büyük çoğunluğunun bu konudaki anlayış ve tatbikatı nedir ve nasıldır?

Cihanşümül ebedî dinimizin bu gününü ve yarınını yakından ilgilendiren bir çok önemli temel mes'ele işte bu soruya verilecek cevapta bulunmaktadır.

Manzara kısaca şudur; Müslüman, mu'tekit halkımız büyük ekseriyeti ile kitap, sünnet dışı inançlar ve tatbikatının karanlığı ile başbağadır. Akide, ameller sünnet-i seniye'nin kontrol, feyz ve nurundan mahrumdur.

Kalpler, kafalar çirkin ve zararlı bid'atlerin ye's, zulmetle kaplı ve kapalıdır. Sünnetler unutulmaya yüz ve yön tutmuş bulunmaktadır. Dinimizin asliyetine, sâfiyetinin hızı ve bekâsı yönünden bakılınca bu manzara elem vericidir.

Mübârek yurdumuzun iyi niyetli müslümanları kendilerini bihakkın sünnete döndürecek cesur, şuurlu, bilgili ve mücahit bir kadroya hasrettir. İnşallah bu kadro İmam-Hatip Okulları, İslâm Enstitüleri ve İlahiyat Fakülteleri çevresinden gelecek, üzeri küllenen gönüllerdeki iman siracını güçlü bir nefesle tekrar eski hırak ve nevvâr (aydınlatici) meş'ale haline döndürecekler.

Şimdi sizlere kitap ve sünnete mesnedi bulunmak şöyle dursun İslâmiyetin özü olan tevhid esaslarına dahi tamamen muhalif bununla beraber bugünkü cemiyetimizde pek yaygın ve revaçta olan bid'atlerden, sünneti kaldıran çirkin inanç, âdet ve amellerden bazı misaller vereceğim. Bu misallerin şahadeti ile göreceğiz ki, yolumuzun esas muâzırları İslâmın sünneti yerine, zamanların bid'atlerini ikame edenler, bunları tatbik edenler ve bunlara ses çıkarmayıp rıza göste-

renlerdir. Bu tesbit şu gerçeği ortaya koymaktadır ki, bid'atçiler niyet, maksat ve gayeleri yönünden safımızda olsalar da inanç ve amelileri ile karşımızda ve muarızımız durumunda olan bir takım tezdahl ve islâha muhtaç cemaatlerdir.

1 — Ücretle Kur'an (Hatim ve Yâsîn gibi) okumak ve okutturmak. (26)

2 — Ölünün ta'ziye günleri ile birinde, yedisinde, kırkında, elli ikisinde ve senesinde vasiyetnâme uydurmasını okumak, bid'atçıya para verip okutturmak ve «can aşu» ziyafetleri düzenlemek. (27)

3 — Türbelerin, kabirlerin taşını, toprağını, demirini ve örtüsünü öpmek, ölümlere adak adamak, mesnun olan Kur'an surelerini bırakıp şiir, gazel ve kaside okumak. (28) [Ölü için yapılan nezirler sahih değildir. Bina'enaleyh evliyâ-i kiramanın merkadlerine adanan şey'i yeyip içmek helâl değildir. Zira mahlûka nezir caiz olmadığı gibi ölü malik de değildir. Bu yasakta en önemli âmil şudur: Nezreden kişi her hangi bir hacetini nezir yaptığı ölü veya türbeden bekliyorsa kendisi tevhidi zedelemiş, küfre düşmüş olur. Bir türbe adı olan (Tez Veren Dede) tabirini düşünmeli!...] (29)

4 — Kabirlerin üzerine türbe, bina yapmak, bu maksatla vakf ve vasiyette bulunmak. (30)

5 — Nafile namazları cemaatle kılmak, farz namazlarda beş vakitte cemaate katılmaya önem vermek. (31)

6 — Ta'dilî erkânsız, iktida da mütâbeata dikkatsiz, namaz kılmak, safları düzgün ve sık tutmak. (32)

7 — Raksvari hoplayıp, sıçrayıp sallanarak ve höykürerek zikretmek (33)

Tertile riâyet etmeden, bunun için öğrenip çalışmadan Kur'an tilâvet etmek. (Böyle okunan Kur'anın ecri yoktur). (34) Cenabı Hak «Kur'anında açık, açık harflerini belli ede ede oku. (35)» buyuruyorlar.

8 — Şöhret, riya, gösteriş için ve Kur'an hatmi sebebiyle ziyafet tertip etmek, camilerde dilenenlere sadaka vermek. (36)

9 — Kadınların çeşitli vesilelerle toplanıp yüksek sesle zikir çekmeleri ve mevlid okumaları. (37)

10 — Camilerin, mescitlerin ima-

yette tezellül ve tazarru gayesinden uzak bir anlayışla tezyin ve tefriş edilip ilim ve yayın hizmetleri gibi daha önemli görevlerin ihmal olunması. (38)

11 — Düâ ederken sünneti seniye'nin vakur; sekinetli, duygulu ve tazarru'lu düâ tarzı yerine secilli, sun'i ve âlâyışkâr bağırıp çağurmaları düâ etmek. (39)

12 — «Müminler ancak kardeşler. (40)» Kur'an düsturuna tamamen aykırı olarak belli bir sınıf ve zümreyi kendisine «ihvan» bilmek.

13 — Sohbet meclislerinde Kur'an, hadis ve asrın diliyle Kur'anı koştururan tefsirler, risaleler yerine muharref menâkıb, şiirler, gazeller ve yararsız terennümlerle zaman israf etmek.

14 — «Şehid zevcelerinin evlenmesi caiz değildir zira şehid ölmez, İki bayram arasında nikâh yapılmaz. Ulemanın sözleri şeri'atin zahiridir. İ'tibar ise bâtınadır. Kul bunalmayınca Hızır ve diğer veliler yahut şeyhler yetişmez.» (Dikkat buyurulsun, Allahtan gayriden istindattır bu) tarzındaki menşei itibarile Karmatilik ve batıniyecilik olan hezeyanlara inanmak. (41)

Bu misalleri okuyucularımız kendileri çoğaltabilirler. Bir devrin Şeyhülislâmının bile: (42)

Mescitte riyapişeler etsin kö riyayı Meyhaneye gel ne riya var, ne mürayı. diyebilecek derecede şeriat hürmetini yitirdiği bir memlekette bu misalleri çoğaltmak güç değildir.

Sözlerimizi sünnet ve bid'atle ilgili bir kaç hadisi şerifle tamamlayalım: «Allah bid'at sahibinin amelini bid'ati terk etmedikçe kabul etmez.» (43) «Kim hakkında emir olmayan bir amel işlerse o amel kabul olunmaz. (44)» «Ümmetimin fesadı zamanında (Bid'atlerin çoğaldığı zamanda) sünnetime sıkı sarılana, yüz şehid ecri vardır. (45)» «Hiç bir kavim bir bid'at ihdas etmez ki ancak o bid'atin karşılığında bir sünnet kaldırılsın. (46)» «Bid'at sahibine hürmet eden dinin yıkılmasına yardım etmiştir. (47)» «Sünnetimi (unutulmuş veya terk olunmuşken) ihya eden beni sevindirir. Beni seven ise Cennette benimle beraberdir. (48)» Ve Allah şöyle buyuruyor: «Peygamber size ne verdiy-

ona son verin. Allah'dan korkun. Çünkü Allah'ın azâbı çetindir. (49)»

1 — El-en'âm. 59

2 — Âl-i İmran. 103

3 — El-en'âm. 155

4 — En-nahl. 89

5 — El-Mâide. 15

6 — El-isra. 82

7 — Yunus. 57

8 — Saad. 29

9 — El-isra. 9

10 — En-necm. 3—4

11 — Âl-i İmran. 31

12 — El-ahzâb. 21

13 — El-ahzâb. 71

14 — Âl-i İmran. 132

15 — Tarikatı Muhammediye Şerhi Hâdimi C. 1, S. 102/103. Et-terğip Ve-tterhip, Münzirî (581-656 H.) 1960 Mısır basımı. C.1.S. 63 Hadis no: 78. Tarikatı Muhammediye. S. 7

16 — Tarikatı Muhammediye. Muhammed Birgivi (1522-1573- M.) S. 8. Bu eserin şerhi Hâdimi C. 1, S. 108.

17 — Aynı eserler ve aynı sahifeler.

18 — Et-terğip Ve-tterhip C. 1, S. 60 Hadis no: 65.

19 — Mizânüşşârâni. Ebülmevâhib Abdurrahman Eş-şârâni (vefatı: 973 Kahire) C. 1, S. 47.

20 — Mevahibürrahman fimenâkibil Ebi Hanifetünnu'man İsmail Hakkı (1310 tab'i) S. 99 vd.

21 — Mizânüşşârâni C. 1, S. 52

22 — Aynı eser C. 1, S. 52

23 — Aynı eser C. 1, S. 54

24 — Aynı eser C. 1, S. 49

25 — Aynı eser C. 1, S. 50

26 — Tarikatı Muhammediye şerhi Berika (Hâdimi) C. 1, S. 113/117. C. 4, S. 324 vd.

27 — Aynı eser aynı cilt ve aynı sahifeler.

28 — El-Fürkan Beyne Evliyairrahmani ve Evliyaisgeytan Şeyhülislâm İBNİ TEYMİYYE (1263-1328) S. 167 vd.

29 — Ni'metül İslâm, Kitabus-savm. S. 92. (1316) basım. M. Zihni.

30 — Hâdimi C. 1, S. 117. Mültekâ C. 1, S. 29

31 — Mektubat-ı İmam-ı Rabbâni arapça (1963) baskı C. S., S. 327/329 Mektup: 288

32 — Hâdimi C. 1, S. 117

33 — Mektubat İmam-ı Rabbâni C. 1, S. 293, mektup. 23